

V Bruseli 21. novembra 2025
(OR. en)

15802/25

COMER 168
POLCOM 352
UD 283
COHOM 175

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Dátum doručenia: 21. novembra 2025

Komu: Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.: COM(2025) 704 final

Predmet: SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o vývozných povoleniach v roku 2024 podľa nariadenia o obchodovaní s určitým tovarom, ktorý možno použiť na vykonanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 704 final.

Príloha: COM(2025) 704 final

V Bruseli 21. 11. 2025
COM(2025) 704 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**o vývozných povoleniach v roku 2024 podľa nariadenia o obchodovaní s určitým
tovarom, ktorý možno použiť na vykonanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté,
neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie**

1. Úvod

Cieľom nariadenia (EÚ) 2019/125 o obchodovaní s určitým tovarom, ktorý možno použiť na vykonanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté, neľudské a ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie¹ (ďalej len „nariadenie“), je v krajinách mimo EÚ zabrániť na jednej strane trestu smrti a na strane druhej mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu. Rozlišuje sa v ňom medzi:

- tovarom, ktorý je vo svojej podstate protiprávny a nemalo by sa s ním vôbec obchodovať (príloha II), a
- tovarom, ktorý môže mať legitímne použitie, ako sú zariadenia na účely presadzovania práva (príloha III), a tovarom na terapeutické účely (príloha IV).

Obchod s tovarom uvedeným v prílohách III a IV podlieha určitým obmedzeniam vrátane požiadavky, že o povolenie na vývoz takéhoto tovaru treba požiadať príslušný orgán členského štátu.

V článku 26 ods. 3 nariadenia sa uvádza, že členské štáty musia vypracovať verejnú výročnú správu o činnosti, v ktorej poskytnú informácie o počte prijatých žiadostí, o tovare a krajinách, ktorých sa tieto žiadosti týkali, a o rozhodnutiach, ktoré prijali vo vzťahu k týmto žiadostiam. V článku 26 ods. 4 sa uvádza, že Komisia musí vypracovať výročnú správu pozostávajúcu z výročných správ o činnosti, ktoré uverejnili členské štáty. Správa sa musí sprístupniť verejnosti.

V tejto správe Komisie sa uvádzajú informácie o povolovacích činnostiach členských štátov týkajúcich sa vývozu tovaru v roku 2024², ktorý by sa mohol použiť na mučenie alebo vykonanie trestu smrti.

Všetky členské štáty nahlásili počet vývozných povolení, ktoré boli udelené a zamietnuté podľa článku 11 ods. 1 a článku 16 ods. 1 nariadenia, a predmetný tovar a cieľové krajiny. V niektorých prípadoch príslušné orgány v členských štátoch nahlásili aj počty alebo množstvá tovaru povoleného na vývoz a kategóriu konečného užívateľa, ktorému bol tovar dodaný.

Povolenia podľa nariadenia (EÚ) 2019/125

V článku 11 ods. 1 a článku 16 ods. 1 nariadenia sa vyžaduje povolenie na vývoz³ tovaru uvedeného v prílohách III a IV.

V prílohe III sa uvádza určitý tovar, ktorý by sa mohol použiť na mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie. Tovar v prílohe III patrí do týchto položiek: tovar určený na obmedzenie pohybu ľudí, zbrane a zariadenia určené na potlačanie nepokojov alebo

¹ Ú. v. EÚ L 30, 31.1.2019, s. 1.

² V tejto správe sa neuvádzajú informácie o tom, či vývozcovia pri vývoze tovaru uvedeného v prílohe IV využívajú všeobecné vývozné povolenie Únie v súlade s prílohou V k nariadeniu.

³ V článku 2 písm. d) nariadenia sa pojem „vývoz“ vymedzuje ako „akýkoľvek výstup tovaru z colného územia Únie vrátane výstupu tovaru, pri ktorom sa vyžaduje podanie colného vyhlásenia, a výstupu tovaru po jeho uskladnení v slobodnom pásme v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013“.

sebaobranu a zbrane a zariadenia rozptyľujúce paralyzujúce alebo dráždivé chemické látky určené na potlačanie nepokojov alebo sebaobranu a s nimi súvisiace látky.

Príloha IV obsahuje určité chemické látky, ktoré možno použiť v smrtiacich injekciách.

S výnimkou prípadov, keď sa všeobecné povolenie Únie na vývoz (GEA) stanovené v prílohe V používa na vývoz tovaru uvedeného v prílohe IV, sa povolenie na vývoz musí získať od príslušných orgánov dotknutého členského štátu uvedených v prílohe I k nariadeniu.

Vývoz do cieľových krajín a území uvedených vo všeobecnom povolení Únie na vývoz možno spravidla vykonávať bez toho, aby bolo potrebné získať individuálne alebo rámcové povolenie, ktoré udeľuje členský štát. Doterajší prístup spočíval v zaradení krajiny, ktorá nie je členom EÚ, do prílohy V, ak ratifikovala príslušnú medzinárodnú dohodu so záväzkom zrušiť trest smrti za všetky trestné činy. Pre krajiny, ktoré nie sú členmi Rady Európy, to znamená, že predmetná krajina musí bez výhrad ratifikovať Druhý opčný protokol k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach.

Ak však existuje dôvodné podozrenie týkajúce sa schopnosti vývozcu splniť podmienky povolenia alebo právnych predpisov o kontrole vývozu, príslušný orgán môže vývozcovi zakázať využívať všeobecné vývozné povolenie Únie.

V článku 20 ods. 2 nariadenia sa uvádza, že v prípade povolenia na vývoz udeleného členským štátom môže ísť o individuálne povolenie (povolenie na vývoz jednému konečnému užívateľovi alebo príjemcovi v krajine mimo EÚ) alebo rámcové povolenie (povolenie na vývoz jednému alebo viacerým konkrétnym konečným užívateľom alebo distribútorom v jednej alebo viacerých vymedzených krajinách mimo EÚ)⁴.

V článkoch 3, 4 a 5 nariadenia sa zakazuje vývoz, dovoz a tranzit tovaru uvedeného v prílohe II. Príslušné orgány môžu udeliť výnimku zo zákazu, ale iba ak sa preukáže, že dotknutý tovar sa vzhľadom na svoj historický význam bude používať výhradne na účely verejného vystavenia v múzeu (buď v krajine mimo EÚ alebo – v súlade s článkom 4 – v členskom štáte).

2. Udelené a zamietnuté povolenia

V roku 2024 bolo nahlásených spolu 248 povolení, pričom udelenie povolení oznámilo 7 členských štátov. Zvyšné členské štáty informovali Komisiu, že nedostali žiadne žiadosti o povolenie podľa nariadenia, čo svedčí o obmedzenej aktivite v tejto oblasti. Tak ako v predchádzajúcich správach, nie je k dispozícii kritické množstvo údajov, z ktorého by sa dali vyvodiť dostatočne podložené závery.

⁴ V článku 2 písm. p) sa uvádza úplné vymedzenie pojmu „individuálne povolenie“. V článku 2 písm. q) je úplné vymedzenie pojmu „rámcové povolenie“.

Keďže vymedzenie „individuálneho povolenia“ a „rámcového povolenia“ v článku 2 nariadenia nezahŕňa kvantitatívnu zložku, z informácií o počte udelených povolení nie sú zrejmé informácie o počte ani množstve tovaru, ktorého sa tieto povolenia týkajú. Medzi individuálnymi a rámcovými povoleniami sa spravidla nerozlišuje ani v informáciách, ktoré členské štáty poskytujú Komisii.

Členské štáty nahlásili, že v roku 2024 zamietli 2 žiadosti o povolenie na vývoz. Hlásené prípady zamietnutia sa týkali tovaru opísaného v prílohe III pod kódom 3.1⁵ určeného na vývoz do Čile a tovaru opísaného v prílohe IV pod kódom 1.1 d)⁶ určeného na vývoz do Izraela.

V článkoch 3, 4 a 5 nariadenia sa zakazuje vývoz, dovoz a tranzit tovaru uvedeného v prílohe II. Nariadenie umožňuje príslušným vnútroštátnym orgánom udeliť výnimku zo zákazu, ale iba v prípade, ak sa preukáže, že dotknutý tovar sa vzhľadom na svoj historický význam použije výlučne na verejné vystavenie v múzeu (buď v krajine mimo EÚ alebo v súlade s článkom 4 v členskom štáte). Príslušné orgány informovali, že v roku 2024 takéto výnimky neudelili.

V *prílohe 1* k tejto správe sa uvádza prehľad počtu nahlásených vývozných povolení, ktoré členské štáty udelili a zamietli v období rokov 2017 – 2024.

V *prílohe 2* k tejto správe sa uvádzajú informácie o počte nahlásených vývozných povolení vydaných členskými štátmi, pokiaľ ide o tovar uvedený v prílohe III.

V *prílohe 3* k tejto správe sa uvádzajú informácie o nahlásených miestach určenia, do ktorých bol povolený či zamietnutý vývoz, pokiaľ ide o tovar uvedený v prílohe III.

V *prílohe 4* k tejto správe sú zhrnuté informácie poskytnuté Komisii v súvislosti s nahláseným konečným použitím tovaru, ktorého vývoz bol povolený, pokiaľ ide o tovar uvedený v prílohe III.

V *prílohe 5* k tejto správe sa uvádza podrobný prehľad povoleného vývozu tovaru uvedeného v prílohe III v roku 2024.

V *prílohe 6* k tejto správe sa uvádzajú informácie o počte nahlásených vývozných povolení vydaných členskými štátmi, pokiaľ ide o tovar uvedený v prílohe IV.

V *prílohe 7* k tejto správe sa uvádzajú informácie o nahlásených miestach určenia, do ktorých bol povolený vývoz, pokiaľ ide o tovar uvedený v prílohe IV.

V *prílohe 8* k tejto správe sú zhrnuté informácie poskytnuté Komisii v súvislosti s nahláseným konečným použitím tovaru, ktorého vývoz bol povolený, pokiaľ ide o tovar uvedený v prílohe IV.

V *prílohe 9* k tejto správe sa uvádza podrobný prehľad povoleného vývozu tovaru uvedeného v prílohe IV v roku 2024.

⁵ Prenosné zbrane a zariadenia, z ktorých vychádza alebo sa rozptyľuje dávka paralyzujúcej alebo dráždivej chemickej látky.

⁶ Nátrium-pentobarbitál (CAS 57-33-0)